

RAKET

BLAD VOOR DE R.K.L.T.S.

— St. Joseph —

— St. Paulus —

— St. Bernulphus —

11^e JAARGANG N° 6

Voor het eerst in 'n schoolkrant een interview met de heer van Mierlo

Met trots mogen wij zeggen dat wij als eerste schoolkrant er in geslaagd zijn een van de kopstukken van D. 66 te benaderen en hem een interview af te persen.

Raket: Wat waren uw reacties direct na de verkiezingen en wat was de reden dat er zoveel mensen op uw partij stemden?

van M. Tja, omdat wij ons op de eerste plaats gericht hebben op de veranderingen in het huidige bestel en wij zijn er van uit gegaan, dat er over de gang van zaken groot onbehagen heerst in het Nederlandse volk. Over de wijze waarop in Nederland politiek wordt gevoerd door de bestaande grote partijen. Wij zijn van mening dat die partijen zelf geen antwoord kunnen geven op de vragen die ons op het ogenblik bezighouden, dat die partijen verouderd zijn als ook dat de regels verouderd zijn waaraan men zich moet houden, wanneer men politiek bedrijft. Dus alles is verouderd en ze stammen allemaal nog uit een vorige eeuw, bestemd voor een andere samenleving. Ze moeten dus snel gewijzigd worden en aangepast worden aan deze tijd.

De kiezer moet gewoon meer invloed hebben op de volksvertegenwoordiging, althans meer contact hebben met de volksvertegenwoordiging. De kiezer moet meer invloed hebben bij het vormen van een regering, die ook over zijn lot, gaat beslissen en dat is nou op het ogenblik helemaal zoek en dat heeft geleid tot onbehagen, tot dat gevoel dat een kloof bestaat tussen overheid en kiezer.

En het succes van ons is te danken aan: dat wij met concrete voorstellen zijn gekomen om een oplossing te geven voor de huidige moeilijkheden, waarbij ik aantekenen, dat wij niet de wijsheid in pacht hebben en dat heel best mogelijk is dat daar verandering in moet komen. Maar wij hebben in ieder geval een begin gemaakt met de weg aan te geven waar de oplossingen, gezocht kunnen worden en dat heeft de kiezer zeer aangesproken.

Raket: De eerste vier jaar kunt u natuurlijk nog weinig uitrichten of u moet steun krijgen van een der grote partijen?

van M. Waarom? In de eerste plaats hebben wij nu 7 zetels maar je moet niet vergeten dat in de Nederlandse Parlementaire Geschiedenis

---

het nog nooit gebeurd is dat bij een eerste verkiezingsuitslag van een nieuwe partij, die partij zoveel zetels zou krijgen en bovendien moet u niet vergeten dat bij het laatste opinie- en wetenschappelijk onderzoek onze partij op dit moment driemaal zoveel zetels zou krijgen als er op het ogenblik verkiezingen waren. Dat betekent dat andere partijen weer kleiner worden zodat wetot een der grootste partijen zouden behoren. Dat maakt in ieder geval, dat je toch een zekere pressie kunt uitoefenen op de andere partijen. Dat ze ons serieus zijn gaan nemen, merk je ook wel omdat nu iedereen praat over de noodzaak van staatsrechtelijke hervorming en de noodzaak van partijhervorming.

Daar praatte haast niemand over.

Voor de verkiezingen hoorde je daar praktisch niets over. Een enkeling in de Partij van de Arbeid en nu heeft iedere Nederlander zijn mond er vol van.

Dus je ziet wat je al door alleen er maar te zijn, kan bereiken. Bovendien kun je wat wij in de kamer hebben gedaan bij de algemene beschouwingen, heel duidelijk met initiatief-wetten komen. Je kunt proberen die staatscommissie te aktiveren.

Raket: Wie waren de grondleggers van D.'66?

van M. Elf mensen zijn vorig jaar op Koninginnedag bij elkaar gekomen. Het waren allen Amsterdammers, die zich gewoon ongerust maakten. Ze zijn bij elkaar gaan zitten en vroegen wat is er nu aan de hand en wat kun je er nu aan doen? En toen hebben we dus besloten om eerst te kijken of er voldoende belangstelling was voor een nieuwe politieke partij. Die belangstelling is wel gebleken. We hadden gezegd: als er geen behoefte aan is dan gaan we niet de verwarring groter maken met weer een splinterpartij. Wij gingen dus alleen verder als er kans was om niet als splinterpartij, maar als partij die werkzaam kan zijn in het parlement. Dat hebben we altijd gezegd. Dan moet je minstens 6 zetels hebben en toen bleek dat uit de reacties van de mensen in het land. Die waren zoontzaglijk groot dat er voldoende belangstelling was om de gok te wagen.

Raket: Hoe moet een katholiek staan tegenover D.'66?

van M. Ja, dat moet in de eerste plaats de katholiek zelf weten. Een katholiek die er van overtuigd zou zijn, dat je alleen maar politiek op verantwoorde wijze kunt voeren wanneer je dat doet in een katholieke organisatie, ja, die man zal dan ook altijd een katholieke club blijven bezoeken. Maar ik voor mij geloof dat ook voor een katholiek geldt, net zo goed als voor een protestant als voor wie dan ook, dat je gewoon moet zeggen: waar vindt ik de partij die een aanpak van de meeste punten heeft waar ik

---

het meest mee eens ben en op die partij ga ik stemmen of word ik lid. Ik geloof dus helemaal niet en vele katholieken evenmin, dat een katholiek nog op een confessionele partij moet stemmen. Ik geloof nl. dat een confessionele partij zelfs het katholieke belang in gevaar brengt want ik vind dat zo'n partij als de K.V.P. niet alleen door zijn onduidelijkheid de politieke ontwikkeling in Nederland tegenhoudt, zelfs de ontwikkeling in de kerk. De kerk is op het ogenblik progressiever dan de K.V.P.

aketa: Zijn er mogelijkheden in de Nederlandse Economie waardoor het werkeloosheids-vraagstuk beter opgelost kan worden?

an M. Ja, dat is natuurlijk een hele moeilijke kwestie. Er zijn namelijk verschillende takken in ons land die naar grote structurele moeilijkheden leiden. De textiel is heel moeilijk en het zal dan ook danig bestudeerd moeten worden of de textiel, zoals die nu op het ogenblik in Nederland in bedrijf is, wel kan bestaan.

Wij zijn toch niet in staat om werkelijk tegen Japan te concurreren. Laten we dan maar die textiel voor een gedeelte afstoten laten we een paar hele grote concerns houden, die werkzaam zijn. Ik zeg niet dat het moet gebeuren, ik zeg dat men dit kan overwegen. Scheepsbouw zit vol met moeilijkheden. Daar worden nu regelingen voor getroffen. Kijk, algemeen gezien is het zo, dat de werkeloosheid over het dieptepunt heen is, maar het kan ook heel goed zijn dat we het nog niet bereikt hebben. Als dat zou blijken zullen er gewoon vergaande injecties moeten plaatshebben, van de overheid o.a. ter zake van de woningbouw en ter zake van bepaalde overheidswerken om te komen tot meer werkgelegenheid, een politiek die in ons land zoveel wordt teruggedrongen. Het is op het ogenblik even de ontwikkeling afwachten. Op dit moment valt er nog niet verschrikkelijk veel over te zeggen. In de textiel zelf worden maatregelen voorbereid. Ik vraag me nog steeds af of die voldoende zijn. Ik weet het niet. Er zal omscholing van arbeiders moeten plaats vinden.

aketa: Hoe denkt u dat de Nederlander zich beter kan bezighouden met de ontwikkelingshulp geldelijk of op meer menselijk vlak?

an M. Nou, in de eerste plaats, ik weet niet of u dat gevolgd hebt in de kranten, hebben wij dus een motie ingediend voor ontwikkelingshulp, waarin we een totaal andere benadering vragen van het probleem. Als we zo doorgaan, nl. met ontwikkelingshulp te verlenen, worden de rijke landen met de dag rijker en de arme landen met de dag armer. Terwijl we toch al ettelijke miljoenen geven, is dat zo weinig nog. Die kloof wordt steeds groter en u weet, als de kloof op een gegeven moment zo groot wordt, dan kan

---

die alleen nog maar worden opgeheven door geweld. Dat gebeurt over tien of twintig jaar. Daarom zijn het vooral de jongeren, die dat initiatief aanvoelen, omdat het over hun samenleving gaat. Over tien of twintig jaar zijn zij de mensen die samenleven en dan komt de grote opstand hè! Daarom zijn het de jongeren die over ontwikkelingshulp zo nadenken en wat er moet gebeuren in Nederland op de eerste plaats, dat de mensen doorgetrokken worden van de noodzaak om die ontwikkelingshulp zo hoog op te schroeven, om, als het ware, daaraan de hoogste prioriteit te geven. Niet zeggen: het wordt het staartje van m'n begroting. Want hoeveel heb ik nou nog over en dat geef ik aan de ontwikkelingshulp, maar gewoon als eerste post. Ik heb zoveel inkomen als land en de wereldbank is een internationale organisatie. Die heeft uitgerekend dat er op het ogenblik nog meer bestedingsmogelijkheden zijn, dan er op het ogenblik geld is, en dan zeggen wij dus: als dat waar is moet dat geld er komen en dan moet de wereldbank een schatting maken, hoeveel geld je nou effectief kunt gaan besteden in de ontwikkelingslanden. Wel, dat is een bepaald bedrag, dat doe je volgens een verdeelsleutel van de volksbasis van het nationale inkomen. Je moet aan de verschillende welvaartslanden zeggen: jij geeft zoveel en jij geeft zoveel enz. Daar groeit dus voor Nederland een bepaald bedrag uit en dan zeggen wij: dat bedrag moet je nou als eerste aftrekken van je nationale inkomen. Als dit geld ook inderdaad effectief besteed kan worden dan gaat dat zo weg. Dat klinkt heel gek want er is in Nederland nog een hele hoop ellende en er is nog een heleboel te doen, maar als we dit niet gaan doen, als we niet tot deze maatregelen overgaan dan krijgen we over 20 jaar de definitieve rekening gepresenteerd. Dus dat moet gebeuren en waarom dat op het ogenblik nog niet gebeurt, komt door de verschillende grote partijen en omdat voor de Nederlander nog steeds niet de ontwikkelingshulp voldoende leeft. De noodzaak daarvan zien ze nog niet. En wat moet er dus nu gebeuren? Daar moeten dus geweldige voorlichtingsapparaten komen, die duidelijk maken en uitleggen waarom het mogelijk is, zodat ze op een gegeven moment begrijpen dat ook inderdaad hun centen daar naar toe gaan.

Raket: Hoe ziet u de mogelijkheid om mee te helpen tot een oplossing van de oorlog in Vietnam?

van M. Tja, daar hebben wij dus een programmapunt over. Wij vinden dat er dus geen mogelijkheid bestaat omdat niemand deze oorlog kan winnen. Dat daar onderhandelingen moeten komen. Wij vragen van Noord-Vietnam en van de Amerikanen stopzetting onmiddellijk, een blijvende stopzetting van de bombardementen, ten tweede een er-

---

kenning van het Vietnamese Bevrijdingsfront als onderhandelingspartner en we vragen van de Noordvietnamezen om de infiltraties te stoppen en als deze drie voorstellen zijn gedaan dan is er een klimaat ontstaan waarin je tot onderhandelen kunt gaan komen.

Nou moeten die onderhandelingen de mogelijkheden geven, die leiden tot de vervanging van Amerikaanse troepen door V.N. troepen en dat is nou zeer merkwaardig: dit hebben wij vorig jaar voorgesteld in het najaar en 3 maanden geleden heeft Robert Kennedy in de Senaat precies dezelfde voorstellen gedaan alsof die zo uit het programma van D.'66 zijn gehaald.

Raket: Met welke partij zou u samen willen werken?

van M. Met iedere partij die het op een bepaald punt met ons eens is willen wij samenwerken. Wat dat punt betreft. En wij willen onze punten zo goed en zo snel mogelijk er doorheen, zien te krijgen.

Raket: Juist Mijnheer van Mierlo, namens alle lezers van ons blad, die belangstelling hebben voor politiek, bedanken wij u voor dit leerzame onderhoud.

A.Th. Duivesteyn, DH.

